

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W OPOLU**

Opole, 29 lipca 2025 roku

UNP: 1601-25-067634

Sprawa: Kontrola

Znak sprawy: 1601-IWW.0921.4.2025.68

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Izba Administracji Skarbowej w Opolu
ul. płk. Witolda Pileckiego 2, 45-331 Opole

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Zakres kontroli, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą

Przedmiot kontroli: Prawidłowość, rzetelność i terminowość przyjmowania, ewidencjonowania oraz odprowadzania wpłat gotówkowych w oddziałach kasowych.

Okres objęty kontrolą: od 1.03.2017 r. do 31.12.2024 r.

Jednostka kontrolowana

Opolski Urząd Celno-Skarbowy w Opolu
ul. Wojciecha Drzymały 22
45-342 Opole

Kierownik jednostki kontrolowanej

nadkomisarz Kordian Panek

Naczelnik Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu od 1.03.2017 r.

Kontrolerzy:

Ewelina Walczak, kierownik referatu – koordynator kontroli,
Iwona Nawa, główny ekspert skarbowy,
Grzegorz Wroński, starszy ekspert skarbowy,
Krzysztof Nowak, kontroler skarbowy
działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu nr 3/2025 z 13.05.2025 r. oraz nr 4/2025 z 12.06.2025 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

15.05.2025 r. – 30.06.2025 r.

Podstawa prawna prowadzenia kontroli

Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.)

Wpisano do ewidencji kontroli

Poz. 1/2025

Zagadnienia objęte kontrolą

1. Organizacja pracy.
- 1.1. Obowiązujące akty prawa wewnętrznego.

- 1.2. Obowiązujące procedury/stosowane zasady.
- 1.3. Osoby odpowiedzialne za obsługę kasy (podział zadań, kompetencje, upoważnienia/uprawnienia, zastępowalność) oraz sposób sprawowania nadzoru.
2. Wpłaty gotówkowe dokonywane w zakresie gier hazardowych i zajęć automatów (czyny zabronione ścigane z art. 107 KKS) realizowane przez funkcjonariuszy SCS z komórek dochodzeniowo-śledczych i kontroli rynku zarówno przed wszczęciem postępowania przygotowawczego jak i w jego trakcie.
 - 2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.
 - 2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.
 - 2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;
3. Wpłaty gotówkowe dokonywane w zakresie mandatów karnych gotówkowych.
 - 3.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.
 - 3.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.
 - 3.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS.
4. Kontrole Funkcjonalne.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Działania Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu kierowanego przez Naczelnika w badanym zakresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu, zostały ocenione:

- 1) pozytywnie w zakresie organizacji pracy
- 2) pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie:
 - wpłat gotówkowych dokonywanych w zakresie gier hazardowych i zajęć automatów (czyny zabronione ścigane z art. 107 KKS) realizowane przez funkcjonariuszy SCS z komórek dochodzeniowo-śledczych i kontroli rynku zarówno przed wszczęciem postępowania przygotowawczego jak i w jego trakcie

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nierzetelnym dokumentowaniu przyjęcia gotówki w kasie, tj. dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument, otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty;
- nieterminowym zaewidencjonowaniu przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz przekazaniu jej z kasy:
 - a) na konto sum depozytowych Izby Administracji Skarbowej w Opolu – od 2 do 8 dni roboczych, co jest niezgodne z Zasadami przyjmowania, obsługi i przekazywania na rachunek bankowy środków pieniężnych z automatów do gier zatrzymanych przez pracowników Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu;
 - b) na rachunek Urzędu Skarbowego w Nowym Targu Opolu – od 4 do 26 dni roboczych, co jest niezgodne z Instrukcją dotyczącą rejestracji, obiegu dokumentów księgowych oraz pozostałych dokumentów mających wpływ na rozliczenie finansów-księgowe oraz wszczęcie i prowadzenie postępowania

- egzekucyjnego w zakresie dochodów scentralizowanych;
- nierzetelnym wprowadzaniu danych do systemu ESKS poprzez:
 - a) niezaewidencjonowanie informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów;
 - b) błędne odnotowanie z pokwitowania kwoty środków pieniężnych z zatrzymanych automatów;
 - c) błędne odnotowanie numeru pokwitowania.
- wpłat gotówkowych dokonywanych w zakresie mandatów karnych gotówkowych.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nierzetelnym dokumentowaniu przyjęcia gotówki w kasie, tj. dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument, otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty;
- nieterminowym zaewidencjonowaniu przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz przekazaniu jej z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 7 dni roboczych, co jest niezgodne z pkt 43 Zasad postępowania mandatowego;
- nierzetelnym wprowadzaniu danych do systemu ESKS poprzez:
 - a) niezaewidencjonowanie informacji o wystawieniu mandatu gotówkowego,
 - b) zarejestrowanie mandatu kredytowanego jako gotówkowego,
 - c) zarejestrowanie mandatu gotówkowego jako kredytowanego,
- późnym zarejestrowaniu mandatu w systemie ESKS – od 2 do 8 miesięcy od ukarania.

Skala stwierdzonych nieprawidłowości, nie ma wpływu na prawidłową realizację przez Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu zadań w zakresie odprowadzania wpłat gotówkowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy.

Stan prawny

Opis stanu faktycznego

1.1. Obowiązujące akty prawa wewnętrznego.

W okresie objętym kontrolą w Opolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Opolu (dalej OUCS) obowiązywały akty prawa wewnętrznego wydane przez:

1. Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu:

- zarządzenie nr 50/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu z dnia 14 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji w sprawie zasad przyjmowania, obsługi i przekazywania na rachunek bankowy środków pieniężnych z automatów do gier zatrzymanych przez pracowników Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu;
- zarządzenie nr 28/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji zasad przyjmowania, obsługi i przekazywania na rachunek bankowy środków pieniężnych z automatów do gier zatrzymanych przez pracowników Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu oraz ich rozliczanie.
- zarządzenie nr 70/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji określającej tryb

ewidencjonowania, postępowania, kontroli i zasad gospodarowania drukami ścisłego zachowania w Izbie Administracji Skarbowej w Opolu;

2. Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-skarbowego w Opolu:

- polecenie nr 3 Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu z dnia 9 października 2019 r. w sprawie wprowadzeni Instrukcji dotyczącej rejestracji, obiegu dokumentów księgowych oraz pozostałych dokumentów mających wpływ na rozliczenie finansów-księgowe oraz wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w zakresie dochodów scentralizowanych (dalej Instrukcja);

Pismem 16.03.2017 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu przekazał do wiadomości i stosowania - otrzymane z Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier pismem nr (...) z 23.02.2017 r. Zasady stosowania przez naczelników urzędów celno-skarbowych postępowania mandatowego w sprawach o wykroczenia skarbowe (dalej Zasady postępowania mandatowego).

Określono w nich m.in. sposób nakładania grzywny w drodze mandatu karnego oraz sposób rozliczania pobranych kar grzywnien, nałożonych w drodze mandatów karnych (tzw. gotówkowych).

1.2. Obowiązujące procedury/stosowane zasady.

Proces przyjmowania i obsługi środków pieniężnych odbywa się w następujących pionach OUCS.

- 1) Pion Wsparcia, pion Kontroli Celno-Skarbowej oraz pion Dochodzeniowo-Śledczy Proces dla mandatu wystawionego przez pracownika Działu Kontroli Celno-Skarbowej i Postępowania Podatkowego przebiega następująco:
 - a) środki pieniężne w gotówce z tytułu wystawienia mandatu są przekazywane przez pracownika Działu Kontroli Celno-Skarbowej i Postępowania Podatkowego osobie posiadającej uprawnienie kasjera i rejestratora w systemie ZEFIR2 (pracownik Działu Wsparcia) wraz z kopią mandatu;
 - b) następnie osoba uprawniona (pracownik Działu Wsparcia) po otwarciu zmiany w systemie ZEFIR2 rejestruje mandat na odpowiednim koncie;
 - c) po zaewidencjonowaniu wpłaty wygenerowany zostaje dokument KP-Kasa przyjmie (dalej KP);
 - d) po zgłoszeniu w systemie ZEFIR2 wpłaty do zatwierdzenia system generuje bankowy dowód wpłaty (dalej BDW), który jest następnie drukowany;
 - e) środki pieniężne wraz z wygenerowaną dokumentacją z systemu ZEFIR2 są dostarczane do Narodowego Banku Polskiego (dalej NBP),
 - f) środki pieniężne wpłacane są do kasy banku (jeden odcinek BDW pozostaje w banku, na drugim odcinku BDW kasjer banku sygnuje podpisem i pieczęcią wpłatę środków pieniężnych);
 - g) mandat, KP oraz BDW są przekazywane do Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego.

2) Pion Dochodzeniowo-Śledczy

1. Przyjmowanie wpłat gotówkowych w kasie, w tym potwierdzanie przyjęcia gotówki:

- a) zajęte środki pieniężne są dostarczane w bezpiecznej kopercie wraz z dokumentami towarzyszącymi (pokwitowanie, protokół zdawczo-odbiorczy posiadający cechy pokwitowania, spis i opis rzeczy - załącznik do protokołu przeszukania) do Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego;
- b) następują komisyjne oględziny bezpiecznej koperty z zajętymi środkami pieniężnymi, pod kątem ewentualnych uszkodzeń, naruszeń zabezpieczeń

- koperty;
- c) otwarcie bezpiecznej koperty ze środkami pieniężnymi i komisyjne przeliczenie znajdującej się wewnątrz gotówki (ręcznie, a w przypadku dużej ilości banknotów lub bilonu ręcznie i za pomocą liczarek do banknotów i bilonu);
 - d) sprawdzenie zgodności przeliczonej sumy gotówki z kwotami wynikającymi z dokumentów towarzyszących (pokwitowanie, protokół zdawczo-odbiorczy, spis i opis rzeczy);
 - e) sporządzenie protokołu przeliczenia zajętych środków pieniężnych w dwóch egzemplarzach. Jeden dla komórki, która dostarczyła środki pieniężne, drugi pozostaje w Wydziale Dochodzeniowo-Śledczym. W przypadku, gdy środki pieniężne zostały zabezpieczone przez komórki dochodzeniowo-śledcze, sporządzany jest jeden egzemplarz protokołu przeliczenia, który pozostaje w Wydziale Dochodzeniowo-Śledczym.
2. Ewidencjonowanie przyjętych wpłat w systemie informatycznym:
- a) ewidencjonowanie wpłat dokonywane jest w systemie ZEFIR2;
 - b) środki pieniężne z każdego dokumentu towarzyszącego (pokwitowanie, protokół zdawczo-odbiorczy, spis i opis rzeczy) są ewidencjonowane jako osobna/odrębna wpłata w systemie ZEFIR2;
 - c) w zależności od rodzaju wpłaty (bilon wyjęty z automatów do gier, środki pieniężne zajęte podczas przeszukania, mandat gotówkowy, środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie majątkowe), po otwarciu zmiany w systemie ZEFIR2 wpłacane są na odpowiednie konto bankowe;
 - d) po zaewidencjonowaniu wpłaty zostaje wygenerowany druk KP, który jest drukowany w 4 egzemplarzach;
 - e) po zgłoszeniu w systemie ZEFIR2 wpłaty do zatwierdzenia (zatwierdza Naczelnik Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego, w przypadku nieobecności Zastępcy Naczelnika OUCS), system generuje BDW, który jest drukowany;
 - f) na wydrukowanym BDW wpisywane są ręcznie dane osoby, od której pobrano środki pieniężne (dane pochodzą z dokumentów towarzyszących) oraz dane sprawy (numer kontroli, numer postępowania) oraz numer pokwitowania;
 - g) z wygenerowaną dokumentacją z systemu ZEFIR2, środki pieniężne są dostarczane do NBP, gdzie wpłacane są do kasy banku, jeden odcinek BDW pozostaje w banku, na drugim odcinku BDW kasjer banku sygnuje podpisem i pieczęcią wpłatę środków pieniężnych;
 - h) po dokonaniu wpłaty w kasie NBP, Naczelnik Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego lub w zastępstwie Zastępcy Naczelnika OUCS, zatwierdza wpłatę w systemie ZEFIR2 (SK);
 - i) po zamknięciu zmiany w systemie ZEFIR2 drukowany jest dzienny raport kasowy, który wraz z KP jest podpisywany przez Naczelnika Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego (lub w zastępstwie przez Zastępcę Naczelnika OUCS) oraz pracownika dokonującego obsługi kasowej w systemie ZEFIR2;
 - j) w końcowym etapie procesu dokument towarzyszący (pokwitowanie, protokół zdawczo-odbiorczy, spis i opis rzeczy) oraz BDW zostają skopiowane przez pracownika obsługującego i razem z KP zostają przekazane do komórki organizacyjnej prowadzącej sprawę oraz do Działu Wsparcia (magazyn kasa) natomiast jeden komplet z oryginalnym BDW zostaje w Wydziale Dochodzeniowo-Śledczym.

3) Pion Prewencji i Realizacji

Przyjmowanie i obsługa środków pieniężnych odbywa się w oparciu o Instrukcję.

1. Wydział Kontroli Celno-Skarbowej Rynku

W latach 2017 - 2021 środki pieniężne w przypadku mandatów gotówkowych obsługiwane były (w systemie ZEFIR SK) przez Oddział Celny w Opolu. Od 2022 roku obsługa mandatów gotówkowych wystawionych przez Wydział Kontroli Celno-Skarbowej Rynku jest obsługiwana samodzielnie przez tę komórkę.

Proces zadania przebiega następująco:

- a) wystawiony mandat gotówkowy wraz ze środkami pieniężnymi niezwłocznie jest przekazywany osobie odpowiedzialnej za przekazanie środków pieniężnych do NBP i wprowadzenie do systemu ZEFIR2;
- b) drukowany jest KP oraz BDW;
- c) potwierdzony dowód wpłaty z banku jest zatwierdzany w systemie ZEFIR2 przez uprawnioną osobę, czyli Naczelnika Wydziału Kontroli Rynku;
- d) dokumenty z systemu ZEFIR2 są ewidencjonowane papierowo;
- e) mandat jest wprowadzony do SZD pod JRWA 810 przez osobą wystawiającą mandat;
- f) upoważnione dwie osoby wprowadzają mandaty do systemu ESKS.

2. Wydział Realizacji we współpracy z Wydziałem Dochodzeniowo-Śledczym.

Środki pieniężne w przypadku mandatów gotówkowych obsługiwane są w systemie ZEFIR2 przez Wydział Dochodzeniowo-Śledczy. Mandat wraz ze środkami pieniężnymi jest przekazywany do Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego za potwierdzeniem (KP i BDW).

4) Pion Orzecznictwa i Obsługi Zgłoszeń Celnych

Zadanie w tym pionie realizuje Oddział Celny w Opolu. Proces przebiega następująco:

- a) przyjęcie gotówki do kasy Oddziału, na podstawie pokwitowania w postaci druku ścisłego zarachowania;
- b) rejestracja przyjęcia w ZEFIR2 (WFW);
- c) wpis do systemu ZEFIR2 (SK) – dokonuje go osoba odpowiedzialna za obsługę kasy;
- d) wydruk KP – jako potwierdzenie przekazania gotówki;
- e) wpłata gotówki w NBP i potwierdzenie dokonanej wpłaty na bankowym wyciągu – dokonuje tego osoba odpowiedzialna za obsługę kasy.

1.3. Osoby odpowiedzialne za obsługę kasy (podział zadań, kompetencje, upoważnienia/uprawnienia, zastępowalność) oraz sposób sprawowania nadzoru.

1. Osoby odpowiedzialne za obsługę kasy w poszczególnych komórkach organizacyjnych:

a) Dział Wsparcia

Odpowiedzialnymi za obsługę kasy jest 2 pracowników. Zadanie zostało określone w ich zakresie obowiązków ogólnych, jako wykonywanie innych czynności służbowych zleconych przez przełożonych.

b) Wydział Dochodzeniowo-Śledczy

Odpowiedzialnymi za obsługę kasy jest 3 pracowników. Zadanie zostało określone w ich zakresie obowiązków szczegółowych, tj. „Obsługa systemu ZEFIR 2 – środowisko WFW – wprowadzanie dokumentów wymiarowych, środowisko produkcyjne –

obsługa kasy”.

c) Wydział Kontroli Celno-Skarbowej Rynku

Odpowiedzialnymi za obsługę środków pieniężnych są 2 osoby. Zadanie ujęto w ich zakresach obowiązków i uprawnień wraz z zastępstwami.

d) Oddział Celny w Opolu

Odpowiedzialnymi za obsługę kasy są zamiennie 2 osoby. Wykonują one operacje tylko na kasie 381010. Zadanie ujęto w ich zakresach obowiązków i uprawnień wraz z zastępstwami.

Wyznaczeni do obsługi kasy pracownicy OUCS posiadają odpowiednie kompetencje do realizacji tego zadania.

Funkcjonujący proces zapewnia zastępowalność pracowników obsługujących kasę. Zasady odpowiedzialności majątkowej osób obsługujących kasę odbywają się na zasadach ogólnych, wynikających z zakresu obowiązków pracownika.

2. Sposób sprawowania nadzoru.

Nadzór sprawowany jest na bieżąco, m.in. poprzez dwustopniowe zatwierdzanie rejestracji zdarzeń w systemie ZEFIR2.

W Wydziale Kontroli Celno-Skarbowej Rynku nadzór sprawowany jest na bieżąco przez Naczelnika Wydziału - Naczelnik zatwierdza operacje w systemie i na dokumentach. Natomiast nadzór w Oddziale Celnym w Opolu - na bieżąco sprawuje Kierownik Oddziału Celnego.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji pracy nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena

Działania Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu w zakresie organizacji pracy należy ocenić pozytywnie.

2. Wpłaty gotówkowe dokonywane w zakresie gier hazardowych i zajęć automatów (czyny zabronione ścigane z art. 107 KKS) realizowane przez funkcjonariuszy SCS z komórek dochodzeniowo-śledczych i kontroli rynku zarówno przed wszczęciem postępowania przygotowawczego jak i w jego trakcie.

Stan prawny

Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks Karny Skarbowy.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z zarządzeniem nr 50/2017 i 28/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu, osoba wyznaczona obsługująca moduł w systemie ZEFIR2, wykonuje czynności zmierzające do przygotowania BDW i przekazuje środki pieniężne z zatrzymanych automatów do banku na konto sum depozytowych Izby administracji Skarbowej w Opolu, w terminie nie później niż następnego dnia roboczego od dnia wystawienia pokwitowania.

Na podstawie raportów z sytemu ESKS (ZAT0025 - Zestawienie analityczne rekordów towarów we wszczętych sprawach (rks i mandaty) ale bez spraw w trakcie rejestracji, anulowanych) za poszczególne lata 2017-2024 oraz raportów z

systemu ZEFIR2 (Transakcje kasowe) ustalono wykaz zdarzeń z tytułu wpłat gotówkowych w zakresie gier hazardowych i zajęć automatów:

- 2017 r. - 96 zdarzeń,
- 2018 r. - 180 zdarzeń,
- 2019 r. - 161 zdarzeń,
- 2020 r. - 87 zdarzeń,
- 2021 r. - 71 zdarzeń,
- 2022 r. - 23 zdarzenia,
- 2023 r. - 23 zdarzenia
- 2024 r. - 39 zdarzeń.

Wszystkie środki pieniężne pobrane w formie gotówkowej (PLN) zostały przyjęte w kasie. Wpłaty środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów do gier dokonano na konto sum depozytowych Izby Administracji Skarbowej, a środki ujawnione w toku przeszukań na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu.

W jednym przypadku zabezpieczono bilon – 50 Euro, w sprawie nie zapadł jeszcze wyrok o przepadku, postępowanie toczy się przed Sądem.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przedłożonych dokumentów: pokwitowań, KP oraz BDW.

W przypadku nieprzedłożenia:

- KP lub BDW - nie ustalano rzetelności dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie, a terminowość przekazania środków z kasy ustalono na podstawie danych z systemu ZEFIR2,
- kompletu dokumentów - nie ustalano terminowości i rzetelności przekazania środków.
- pokwitowania - nie ustalono terminowości przekazania środków z kasy.

2017 rok

Do kontroli nie przedłożono:

- w 17 sprawach - KP lub BDW (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...),
- w 2 sprawach - kompletu dokumentów (w sprawach dotyczących pokwitowań (...),
- w 1 sprawach - pokwitowań (w sprawie dotyczącej pokwitowania nr (...).

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 36 przypadkach na 77 poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument, otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...).

Dodatkowo ustalono, że w 2 przypadkach pokwitowania zawierały daty późniejsze niż dzień wystawienia KP i dokonania wpłaty na rachunek:

- na pokwitowaniu nr (...) wpisano datę 27.04.2017 r., KP wystawiono i wpłatę dokonano 26.04.2017 r.,
- na pokwitowaniu nr (...) wpisano datę 21.07.2017 r., KP wystawiono i wpłatę

dokonano 21.06.2017 r.

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 96 zdarzeń:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z pokwitowania oraz jego numer,
- w 19 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na konto sum depozytowych Izby Administracji Skarbowej w Opolu (dalej IAS w Opolu), od 2 do 4 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że na 96 spraw poddanych kontroli:

- w 81 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).
- w 1 przypadku nieprawidłowo wprowadzono numer pokwitowania (...) do systemu ESKS (prawidłowy numer pokwitowania (...)).

2018 rok

Do kontroli nie przedłożono:

- w 13 sprawach - KP i/lub BDW (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).
- w 2 sprawach – pokwitowań (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 79 przypadkach, na 174 poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument i otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 180 zdarzeń:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z pokwitowania oraz jego numer,
- w 18 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na konto sum depozytowych IAS w Opolu – od 2 do 4 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że:

- w 32 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów Opolu (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...);
- w 1 przypadku nieprawidłowo wprowadzono numer pokwitowania do systemu ESKS - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...).

2019 rok

Do kontroli nie przedłożono:

- w 30 sprawach - KP i/lub BDW (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...).
- w 4 sprawach - kompletu dokumentów (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...).
- w 3 sprawach - pokwitowania (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...).

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 140 przypadkach, na 146 poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 161 zdarzeń:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z pokwitowania oraz jego numer,
- w 24 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na konto sum depozytowych IAS w Opolu – od 2 do 6 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że:

- w 50 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...).
- w 1 przypadku - pokwitowanie nr (...), nieprawidłowo wprowadzono kwotę z pokwitowania do ESKS. Z pokwitowania wynika, że przyjęto polskie środki płatnicze w kwocie 3 065 zł, natomiast do systemu ESKS wprowadzono kwotę 2 570 zł;
- w 6 przypadkach nieprawidłowo wprowadzono numer pokwitowania do systemu ESKS;
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...),
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...),
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...),
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...),
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...),

- pokwitowanie nr (...) (wprowadzono(...)).

2020 rok

Do kontroli nie przedłożono w 15 sprawach - KP i/lub BDW (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 31 przypadkach na 76 poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisu osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 87 zdarzeń:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer,
- w 4 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na konto sum depozytowych IAS w Opolu – od 2 do 7 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że:

- w 22 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...)).
- w 1 sprawie - pokwitowanie nr (...), nieprawidłowo wprowadzono kwotę z pokwitowania do ESKS. Z pokwitowania wynika, że przyjęto polskie środki płatnicze w kwocie 1 325 zł, natomiast do systemu ESKS wprowadzono kwotę 550 zł.

W trakcie kontroli poprawiono kwotę w systemie ESKS (pismo OUCS - UNP: (...)).

- w 3 przypadkach nieprawidłowo wprowadzono numer pokwitowania do systemu ESKS:

- pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...));
- pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...));
- pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...)).

2021 rok

Do kontroli nie przedłożono w 6 sprawach - KP i/lub BDW (pokwitowanie nr: (...)).

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę

wpłaty,

- w 6 przypadkach na 67 poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby; sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...)).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 71 zdarzeń:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z pokwitowania oraz jego numer;
- w 6 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na konto sum depozytowych IAS w Opolu - od 2 do 6 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...)).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że:

- w 3 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...));
- w 1 sprawie - pokwitowanie nr (...), nieprawidłowo wprowadzono kwotę z pokwitowania do ESKS. Z pokwitowania wynika, że przyjęto polskie środki płatnicze w kwocie 1 335 zł, natomiast do systemu ESKS wprowadzono kwotę 2 925 zł.

W trakcie kontroli poprawiono kwotę w systemie ESKS (pismo OUCS - UNP: (...)).

- w 3 przypadkach nieprawidłowo wprowadzono numer pokwitowania do systemu ESKS:
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...));
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...));
 - pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...));
- w 1 przypadku informacja o zajęciu środków pieniężnych - pokwitowanie nr (...) - została zaewidencjonowana w systemie ESKS dwa razy (RKS (...) oraz (...)).

2022 rok

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 1 przypadku na 23 sprawy poddane kontroli, dokumenty KP nie zawierał podpisu osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawie dotyczącej pokwitowania nr (...)).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 23 zdarzenia:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę

- z pokwitowania oraz jego numer,
- w 13 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na:
 - konto sum depozytowych IAS w Opolu - 9 przypadków, od 2 do 4 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...),
 - rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - 4 przypadki, od 4 do 26 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr (...).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że:

- w 3 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów (dotyczy pokwitowań (...);
- w 1 przypadku nieprawidłowo wprowadzono kwotę z pokwitowania do ESKS. Kwota wprowadzona 1 zł a powinno być 6400 zł (dotyczy pokwitowania nr (...);
W trakcie kontroli poprawiono kwotę w systemie ESKS (pismo OUCS - UNP: 1601-25 058081).
- w 1 przypadku wprowadzono nieprawidłowo numer pokwitowania do systemu ESKS: pokwitowanie nr (...) (wprowadzono (...).

2023 rok

Do kontroli nie przedłożono w 1 sprawie BDW - pokwitowanie nr (...).

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty;
- w 1 przypadku na 23 poddanych kontroli, dokument KP nie zawierał podpisu osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawie dotyczącej pokwitowania nr (...).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 23 zdarzenia:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z pokwitowania oraz jego numer;
- w 14 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na
 - konto sum depozytowych IAS w Opolu - 8 przypadków, od 2 do 6 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...),
 - rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - 6 przypadków, od 2 do 6 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że:

- w 2 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów (w sprawach dotyczących

- pokwitowań nr: (...);
- w 1 przypadku nieprawidłowo wprowadzono numer pokwitowania do systemu ESKS - pokwitowanie (...) (wprowadzono (...);
 - w 2 przypadkach informacja o zajęciu środków pieniężnych - pokwitowania nr (...) - zostały zaewidencjonowane w systemie ESKS dwa razy (RKS (...) oraz (...).

2024 rok

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 1 przypadku na 39 poddanych kontroli, dokument KP nie zawierał podpisu osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (w sprawie dotyczącej pokwitowania nr (...).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 39 zdarzeń:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z pokwitowania oraz jego numer,
- w 14 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na:
 - konto sum depozytowych IAS w Opolu – 10 przypadków, od 2 do 8 dni roboczych (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...);
 - rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu – 4 przypadki, 4 dni robocze (w sprawach dotyczących pokwitowań nr: (...);
 - Dodatkowo ustalono że w pokwitowaniu nr (...) nie wpisano daty sporządzenia tego dokumentu.

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że:

- w 2 przypadkach informacja o zajęciu środków pieniężnych - pokwitowania nr (...), (...) - zostały zaewidencjonowane w systemie ESKS dwa razy (RKS (...) oraz (...).

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono:

- uchybienia polegające na:
 - niewpisaniu na pokwitowaniu daty jego sporządzenia bądź błędnym jej wskazaniu, co stwierdzono w 2 przypadkach;
 - zaewidencjonowaniu w systemie ESKS dwa razy informacji o zajęciu środków pieniężnych, co stwierdzono w 5 przypadkach;
- nieprawidłowości polegające na:
 - nierzetelnym dokumentowaniu przyjęcia gotówki w kasie, tj. dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument, otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty, co stwierdzono w 294 przypadkach; (2017 - 36, 2018 - 79, 2019 - 140, 2020 - 31, 2021 - 6, 2022 - 1, 2023 - 1)

- nieterminowym zaewidencjonowaniu przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz przekazaniu jej z kasy:
- c) na konto sum depozytowych Izby Administracji Skarbowej w Opolu – od 2 do 8 dni roboczych, co jest niezgodne z Zasadami przyjmowania, obsługi i przekazywania na rachunek bankowy środków pieniężnych z automatów do gier zatrzymanych przez pracowników Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu, co stwierdzono w 98 przypadkach (2017 - 19, 2018 - 18, 2019 - 24, 2020 - 4, 2021 - 6, 2022 - 9, 2023 - 8, 2024 - 10);
- d) na rachunek Urzędu Skarbowego w Nowym Targu Opolu – od 4 do 26 dni roboczych, co jest niezgodne z Instrukcją dotyczącą rejestracji, obiegu dokumentów księgowych oraz pozostałych dokumentów mających wpływ na rozliczenie finansów-księgowe oraz wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w zakresie dochodów scentralizowanych, co stwierdzono w 14 przypadkach (2022 - 4, 2023 - 6, 2024 - 4);
- nierzetelnym wprowadzaniu danych do systemu ESKS poprzez:
- a) niezaewidencjonowanie informacji o zajęciu środków pieniężnych zabezpieczonych z automatów, co stwierdzono w 193 przypadkach (2017 - 81, 2018 - 32, 2019 - 50, 2020 - 22, 2021 - 3, 2022 - 3, 2023 - 2);
- b) błędne odnotowanie z pokwitowania kwoty środków pieniężnych z zatrzymanych automatów, co stwierdzono w 4 przypadkach (2019 - 1, 2020 - 1, 2021 - 1, 2022 - 1);
- c) błędne odnotowanie numeru pokwitowania, co stwierdzono w 16 przypadkach (2017 - 1, 2018 - 1, 2019 - 6, 2020 - 3, 2021 - 3, 2022 - 1, 2023 - 1).

Ocena

Działania Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu w zakresie wpłaty gotówkowych dokonywanych w zakresie gier hazardowych i zajęć automatów należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Wpłaty gotówkowe dokonywane w zakresie mandatów karnych gotówkowych

Stan prawny

Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks Karny Skarbowy.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z pkt 43 Zasad postępowania mandatowego:

Kwoty pieniężne uzyskane z grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego tzw. gotówkowego upoważniony funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej lub pracownik izby administracji skarbowej wykonujący zadania w urzędzie celno-skarbowym wpłaca w dniu nałożenia kary grzywny w drodze mandatu karnego, a gdy nie jest to możliwe w szczególnie uzasadnionych przypadkach - w najbliższym dniu roboczym, za pokwitowaniem do kasy urzędu skarbowego w urzędzie celno-skarbowym lub delegaturze urzędu celno-skarbowego lub w oddziale celnym lub na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu.

Zgodnie z pkt 23 i 24 Zasad postępowania mandatowego:

Formularz mandatu karnego jest jednolitym formularzem dla mandatu karnego, o którym mowa w art. 138 § 1 pkt 1 k.k.s. i mandatu karnego kredytowanego, w związku z tym funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej lub pracownik izby

administracji skarbowej wykonujący zadania w urzędzie celno-skarbowym jest zobowiązany oznaczyć rodzaj mandatu przez skreślenie niepotrzebnego zwrotu na odcinku „A” formularza mandatu karnego.

W przypadku mandatu karnego, o którym mowa w art. 138 § 1 pkt 1 k.k.s. funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej lub pracownik izby administracji skarbowej wykonujący zadania w urzędzie celno-skarbowym jest zobowiązany również oznaczyć, czy kara grzywny została uiszczona przez ukaranego gotówką, czy kartą płatniczą, przez skreślenie niepotrzebnych zwrotów na odcinku „A” formularza mandatu karnego.

Na podstawie raportów z sytemu ESKS dotyczących mandatów karnych gotówkowych oraz z systemu ZEFIR2 (Transakcje bankowe tylko dla MAG) ustalono wykaz wszystkich zdarzeń z tytułu wpłat gotówkowych dokonanych w okresie od 1.03.2017 r. do 31.12.2024 r. w zakresie mandatów karnych gotówkowych:

- 2017 r. - 3 wpłaty,
- 2018 r. - 20 wpłat,
- 2019 r. - 24 wpłaty,
- 2020 r. - 19 wpłat,
- 2021 r. - 22 wpłaty,
- 2022 r. - 67 wpłat,
- 2023 r. - 20 wpłat gotówkowych i 1 kartą płatniczą,
- 2024 r. - 21 wpłat gotówkowych i 6 kartą płatniczą.

Wszystkie środki pieniężne pobrane w formie gotówkowej zostały przyjęte w kasie. Kwoty pieniężny uzyskane z grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego gotówkowego zostały wpłacone na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przedłożonych dokumentów: formularzy mandatów, KP oraz BDW.

W przypadku nieprzedłożenia:

- KP lub BDW - nie ustalano rzetelności dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie, a terminowość przekazania środków z kasy ustalono na podstawie danych z systemu ZEFIR2,
- kompletu dokumentów - nie ustalano terminowości i rzetelności przekazania środków.
- formularza mandatu - nie ustalono terminowości przekazania środków z kasy.

2017 rok

Do kontroli nie przedłożono w 1 sprawie KP i BDW - seria i numer mandatu (...).

2.1 Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że zbadane dokumenty zawierały: datę, określenie czego dotyczyła wpłata, kwotę wpłaty, podpis osoby wystawiającej dokument i otrzymującej kwotę oraz osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty.

2.2 Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 3 wpłaty:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer;
- we wszystkich przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 7 dni roboczych (seria i numer mandatu: (...)).

2.3 Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że w 1 przypadku nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o wystawieniu mandatu gotówkowego - seria i numer mandatu (...).

Na powyższą okoliczność złożono wyjaśnienia, z których wynika, że brak rejestracji mandatu w systemie ESKS to przeoczenie komórki wystawiającej mandat. (dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-050357).

2018 rok

2.1 Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że dokumenty zawierały: datę, określenie czego dotyczyła wpłata, kwotę wpłaty, podpis osoby wystawiającej dokument i otrzymującej kwotę oraz osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty.

2.2 Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 20 wpłat:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer;
- w 10 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 5 dni roboczych (seria i numer mandatu: (...)).

2.3 Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że na 20 spraw poddanych kontroli:

- w 7 przypadkach nie zaewidencjonowano w systemie ESKS informacji o wystawieniu mandatu gotówkowego (seria i numer mandatu: (...)).

Złożono wyjaśnienia, w zakresie niezaewidencjonowania mandatów: (...), z których wynika, że brak rejestracji mandatu w systemie ESKS to uchybienie pracownika wprowadzającego mandat bądź przeoczenie komórki wystawiającej mandat. (dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-050357).

- w 9 przypadkach nieprawidłowo zarejestrowano w systemie ESKS mandat kredytowany jako gotówkowy jest gotówkowy (seria i numer mandatu: (...));
- w 2 przypadkach nieprawidłowo zarejestrowano w systemie ESKS mandat gotówkowy jako kredytowany (seria i numer mandatu: (...)).

Na powyższą okoliczność złożono wyjaśnienia, z których wynika, że błąd nastąpił przy wpisie do systemu rodzaju sprawy. (dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-050357).

Ponadto ustalono, że w 1 przypadku - seria i numer mandatu (...), nierzetelnie oznaczono formularz mandatu karnego. Na mandacie nie oznaczono rodzaju

mandatu (mandat gotówkowy czy kredytowany) i czy kara grzywny została uiszczona przez ukaranego gotówką czy kartą płatniczą.

2019 rok

Do kontroli nie przedłożono:

- w 1 sprawie KP i BDW - seria i numer mandatu (...);
- w 1 sprawie kompletu dokumentów - seria i numer mandatu (...).

2.1 Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że zbadane dokumenty zawierały: datę, określenie czego dotyczyła wpłata, kwotę wpłaty, podpis osoby wystawiającej dokument i otrzymującej kwotę oraz osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty.

2.2 Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 24 wpłaty:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer;
- w 14 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 3 dni roboczych (seria i numer mandatu: (...)).

2.3 Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że na 24 sprawy poddane kontroli:

- w 5 przypadkach nieprawidłowo oznaczono w systemie ZEFIR2 mandaty gotówkowe jako kredytowane (seria i numer mandatu: (...));
- w 1 przypadku późno, tj. po upływie 8 miesięcy od daty wystawienia mandatu zarejestrowano mandat w systemie ESKS - seria i numer mandatu (...). Z systemu ZEFIR2 wynika, że mandat wystawiono 17.09.2018 r., natomiast w systemie ESKS mandat zarejestrowano 8.11.2019 r.

Ponadto ustalono, że w 5 przypadkach na 23 poddane kontroli, nierzetelnie oznaczono formularz mandatu karnego. Na mandacie nie oznaczono rodzaju mandatu (mandat gotówkowy czy kredytowany) i czy kara grzywny została uiszczona przez ukaranego gotówką czy kartą płatniczą (seria i numer mandatu: (...)).

2020 rok

Do kontroli nie przedłożono w 5 sprawach KP i BDW (seria i numer mandatu: (...)).

2.1 Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty;
- w 7 przypadkach na 14 spraw poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (seria i numer mandatu: (...)).

2.2 Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 19 wpłat:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer;
- w 14 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 4 dni roboczych (seria i numer mandatu: w ... przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu (seria i numer mandatu: (...)).

2.3 Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS.

Stwierdzono, że w 4 przypadkach na 19 spraw poddanych kontroli, późno zarejestrowano mandat w systemie ESKS, tj. po upływie od 2 do 7 miesięcy od daty wystawienia mandatu:

- mandat seria i numer (...) wystawiono 8.06.2019 r., zarejestrowano - 20.01.2020 r., tj. po upływie 7 miesięcy;
- mandat seria i numer (...) wystawiono 30.10.2019 r., zarejestrowano - 6.02.2020 r., tj. po upływie 3 miesięcy;
- mandaty seria i numer: (...) i (...) wystawiono 17.11.2019 r., zarejestrowano - 6.02.2020 r., tj. po upływie 2 miesięcy;

Dodatkowo ustalono, że w 1 przypadku nieprawidłowo zarejestrowano w systemie ESKS mandat kredytowany jako gotówkowy - seria i numer mandatu (...);

2021 rok

Do kontroli nie przedłożono w 2 sprawach KP i BDW (seria i numer mandatu: (...), (...)).

2.1 Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty;
- w 7 przypadkach na 20 spraw poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów lub brak było podpisu osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (seria i numer mandatu: (...)).

2.2 Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 22 wpłaty:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer;
- w 12 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 4 dni roboczych (seria i numer mandatu: (...)).

2.3 Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

Stwierdzono, że w 2 przypadkach na 22 sprawy poddane kontroli (mandat seria i

numer: (...), (...) późno zarejestrowano mandat w systemie ESKS - po upływie 2 miesięcy od daty wystawienia mandatu. Mandaty wystawiono 26.10.2020 r., zarejestrowano - 14.01.2021 r.

Ponadto ustalono, że w 8 przypadkach nierzetelnie oznaczono formularz mandatu karnego. Na mandacie nie oznaczono rodzaju mandatu (mandat gotówkowy czy kredytowany) i czy kara grzywny została uiszczona przez ukaranego gotówką czy kartą płatniczą (seria i numer mandatu: (...)).

2022 rok

Do kontroli nie przedłożono:

- w 15 sprawach - KP lub BDW (seria i numer mandatu: (...)).

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 33 przypadkach na 57 spraw poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument i otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (seria i numer mandatu: (...)).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 67 wpłat:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer,
- w 5 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 4 dni roboczych (seria i numer mandatu: (...)).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

W trakcie kontroli stwierdzono, że zapisy w systemie ZEFIR2 i ESKS są prawidłowe.

Ponadto ustalono, że w 22 przypadkach nierzetelnie oznaczono formularz mandatu karnego. Na mandacie nie oznaczono rodzaju mandatu (mandat gotówkowy czy kredytowany) i/lub czy kara grzywny została uiszczona przez ukaranego gotówką czy kartą płatniczą (seria i numer mandatu: (...)).

2023 rok

Do kontroli nie przedłożono w 3 w sprawach KP (seria i numer mandatu: (...)).

2.1 Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- Zbadane dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 9 przypadkach na 17 spraw poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów, brak było podpisu osoby wystawiającej i otrzymującej kwotę lub brak podpisu osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (seria i numer

mandatu: (...).

2.2 Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 20 wpłat:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer;
- w 5 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - 2 dni robocze (seria i numer mandatu: (...)).

2.3 Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

W trakcie kontroli stwierdzono, że zapisy w systemie ZEFIR2 i ESKS są prawidłowe.

Ponadto ustalono, że w 10 przypadkach nierzetelnie oznaczono formularz mandatu karnego. Na mandacie nie oznaczono rodzaju mandatu (mandat gotówkowy czy kredytowany) i czy kara grzywny została uiszczona przez ukaranego gotówką czy kartą płatniczą (seria i numer mandatu: (...)).

2024 rok

2.1. Rzetelność dokumentowania przyjęcia gotówki w kasie.

Stwierdzono, że:

- dokumenty zawierały datę, określenie czego dotyczyła wpłata oraz kwotę wpłaty,
- w 13 przypadkach na 21 poddanych kontroli, dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument, otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty (seria i numer mandatu: (...)).

2.2. Terminowość i prawidłowość zaewidencjonowania przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz terminowość przekazania środków z kasy.

Stwierdzono, że na 21 wpłat:

- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu ZEFIR2 kwotę z formularza mandatu oraz jego numer,
- w 4 przypadkach nieterminowo zaewidencjonowano przyjęcie gotówki w systemie ZEFIR2 oraz nieterminowo przekazano środki z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - 2 dni robocze (seria i numer mandatu: (...)).

2.3. Porównanie zapisów w systemie ZEFIR2 z systemem ESKS;

W trakcie kontroli stwierdzono, że zapisy w systemie ZEFIR2 i ESKS są prawidłowe.

Ponadto ustalono, że nierzetelnie oznaczono formularz mandatu karnego. Na mandacie nie oznaczono rodzaju mandatu (mandat gotówkowy czy kredytowany) i czy kara grzywny została uiszczona przez ukaranego gotówką czy kartą płatniczą:

- w 1 przypadku dot. mandatu uiszczanego gotówką (seria i numer mandatu: (...));
- w 5 przypadkach dot. mandatów uiszczonych kartą płatniczą (seria i numer mandatu: (...)).

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie

stwierdzono:

- uchybienie polegające na nierzetelnym wypełnieniu formularza mandatu karnego poprzez nieoznaczenie rodzaju mandatu i formy uiszczenia przez ukaranego kara grzywny, co jest niezgodne z pkt 23 i 24 Zasad postępowania mandatowego. Powyższe stwierdzono w 51 przypadkach (2018 - 1, 2019 - 5, 2021 - 8, 2022 - 22, 2023 - 10, 2024 - 5);
- nieprawidłowości polegające na:
 - nierzetelnym dokumentowaniu przyjęcia gotówki w kasie, tj. dokumenty KP nie zawierały podpisów osoby wystawiającej dokument, otrzymującej kwotę bądź osoby sprawdzającej/zatwierdzającej przyjęcie wpłaty, co stwierdzono w 69 przypadkach (2020 - 7, 2021 - 7, 2022 - 33, 2023 - 9, 2024 - 13);
 - nieterminowym zaewidencjonowaniu przyjęcia gotówki w systemie ZEFIR2 oraz przekazaniu jej z kasy na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu - od 2 do 7 dni roboczych, co jest niezgodne z pkt 43 Zasad postępowania mandatowego. Powyższe stwierdzono w 70 przypadkach (2017 - 3, 2018 - 10, 2019 - 14, 2020 - 14, 2021 - 12, 2022 - 8, 2023 - 5, 2024 - 4),
 - nierzetelnym wprowadzaniu danych do systemu ESKS poprzez:
 - a) niezaewidencjonowanie informacji o wystawieniu mandatu gotówkowego, co stwierdzono w 8 przypadkach (2017 - 1, 2018 - 7);
 - b) zarejestrowanie mandatu kredytowanego jako gotówkowego, co stwierdzono w 10 przypadkach (2018 - 9, 2020 - 1);
 - c) zarejestrowanie mandatu gotówkowego jako kredytowanego, co stwierdzono w 7 przypadkach (2018 - 2, 2019 - 5);
 - późnym zarejestrowaniu mandatu w systemie ESKS – od 2 do 8 miesięcy od ukarania, co stwierdzono w 7 przypadkach (2019 - 1, 2020 - 4, 2021 - 2).

Ocena

Działania Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu w zakresie wpłaty gotówkowych dokonywanych w zakresie mandatów karnych gotówkowych należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

4. Kontrole funkcjonalne

Opis stanu faktycznego

W okresie od 2017 roku do 2024 roku w Opolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Opolu nie były przeprowadzone kontrole funkcjonalne w obszarze objętym kontrolą Izby Administracji Skarbowej w Opolu.

Ustalenia

W związku z nieprzeprowadzeniem w kontrolowanym okresie kontroli funkcjonalnej w zakresie objętym kontrolą - nie dokonano jej oceny.

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu poleca:

1. Dokonać przeglądu obowiązujących aktów prawa wewnętrznego pod kątem ich aktualizacji i zgodności z innymi właściwymi w sprawie uregulowaniami i wytycznymi.

2. Przestrzegać terminu ewidencjonowania środków pieniężnych w ZEFIR2 i przekazywania ich na konto sum depozytowych Izby Administracji Skarbowej w Opolu, zgodnie z zarządzeniem nr 28/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu z dnia 28 lutego 2020 r.
3. Przestrzegać terminu ewidencjonowania środków pieniężnych w ZEFIR2 i przekazywania ich na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu, zgodnie z Zasadami stosowania przez naczelników urzędów celno-skarbowych postępowania mandatowego w sprawach o wykroczenia skarbowe.
4. Rzetelnie dokumentować przyjęcie gotówki w kasie poprzez prawidłowe wypełnianie dokumentów KP.
5. Rzetelnie i na bieżąco ewidencjonować dane w systemach informatycznych (ESKS, ZEFIR2), aby były one zgodne z wystawionymi dokumentami (pokwitowaniami, mandatami).
6. Prawidłowo oznaczać na formularzu mandatów rodzaj mandatu i sposób uiszczenia kary grzywny.
7. Zwiększyć nadzór nad kontrolowanym obszarem, w tym w szczególności poprzez sprawowanie kontroli funkcjonalnych.

W nawiązaniu do przedstawionych ustaleń Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu prosi o przedłożenie w terminie miesięcznym od daty otrzymania tego sprawozdania z kontroli informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

V. Pozostałe informacje

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w jednym egzemplarzu. Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Sprawozdanie z kontroli zostało sporządzone w jednym egzemplarzu.

Zgodnie z § 26 Zasad przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych woj. opolskiego oraz Opolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Opolu, kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy i nie później niż przed upływem 9 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego lub sprawozdania z kontroli poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Opolu
Agnieszka Maśnik
(kwalifikowany podpis elektroniczny)